

Desatero

(Ex 20,1n nebo Dt 5,6n)

Úvod do desatera

Desatero nezačíná: “V jednoho Boha věřiti budeš...”
Začíná: “ **Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z Egyptské země, z domu otroctví...**” **Ex 20,2**. Tento text je ve SZ použit 68x, v NZ 3x.

Úvodní verš k desateru vlastně říká, k čemu to všechno následující je dobré, proč je to napsáno. Úvodní verš říká, že lidé byli v otroctví a právě z něj byli vyvedeni, zbavili se otroctví, tedy dostali svobodu. Desatero je vlastně souhrn pravidel potřebných pro život na svobodě. Dalo by se chápat i tak, že pokud nějaké z těchto přikázání porušíme, pak se vrátíme do otroctví. Už to není ta plná svoboda.

Je zajímavé, že jsou národy, které porušují některá pravidla desatera, ale jsou národy, která některá dodržují velmi striktně a je možné, že právě proto jim Bůh žehná, alespoň částečně. Třeba země na východě mnohem více než my dbají na páté přikázání. Nebo jsou země, kde je porušení osmého přikázání ostudou, u nás je to snad nějaké hrdinství či co.

Zpaměti

Možná by stálo zato naučit se všech 10 přikázání desatera nazpaměť (viz **Dt 5,1b**). ŘKC spojuje první a druhé přikázání v jedno a desáte rozděljuje ve dvě.

1. *Nebudeš mít jiné Bohy kromě mne*
2. *Neuděláš si modly*
3. *Nebudeš brát jméno svého Boha nadarmo*
4. *Pamatuj na sedmý den*
5. *Cti otce i matku*
6. *Nebudeš vraždit*
7. *Nebudeš cizoložit*
8. *Nebudeš krást*
9. *Nebudeš falšně svědčit o svém bližním*
10. *Nebudeš dychtit po manželce bližního ani jeho majetku*

Příkázání byla rozdělena na dvou deskách. Těžko říct, kde byly rozděleny. Nicméně se dá říct, že příkázání se seskupují do dvou hlavních skupin. První 4 příkázání hovoří o pravidlech vztahu k Bohu, dalších 6 pak o pravidlech k bližním.

Hřích je také otroctví

Osobně si myslím, že o křesťanském životě každého člověka platí, že “Desatero stačí.” Více není potřeba. Vše ostatní je navíc.

Možná, že by bylo možné se u každého člověka, kterého známe (platí zejména u sebe samého!), a o kterém tak nějak cítíme, že je v nějakém otroctví (žije v hříchu), zeptat sám sebe, které konkrétní pravidlo desatera porušuje. Mělo by se jedno najít. Zdá se totiž, že pro spravedlivý život ve svobodě před Boží tváří není potřeba nic více ale ani nic méně než právě těchto deset pravidel. Tak jednoduché to je. Desatero stačí. Možná doplněno o dvě největší příkázání, která zmínil Ježíš na takovou otázku (**Mt 22,36n**). Takže max 12, víc toho není. Navíc se zdá, že největší příkázání je vlastně shrnutím prvních čtyř z desatera a druhé pak shrnutím zbylých šesti.

Zdá se, že každý velký muž z biblických příběhů měl problém s nějakým příkázáním. David s desátým, Šalamoun se

sedmým, Mojžíš se šestým. A zdá se, že i velcí muži našich dějin vždy měli nějakou chybu. Masaryk, Havel, Komenský.

Úhel pohledu

G.K. Chesterton kdysi řekl: *“Strohá stručnost desatera není důkazem chmurného a negativního náboženství. Právě naopak! Je důkazem nejvyšší svobodomyšlnosti, je totiž podstatně kratší vyjádřit, co je zakázáno, než co je povoleno. Zakázáno je totiž velmi málo, zatímco povoleno je téměř vše.”* Zde Chesterton píše o zákazech, ale myslím, že by stálo zato se zamyslet nad tím, jestli vlastně to, že v Bohu je člověk zbaven otroctví, kde MUSEL dělat něco co nechtěl, teď žije ve svobodě, pak s touto nabytou svobodou už NEMUSÍ krást, cizoložit a hledat si nějaké bohy. Možná proto Český studijní překlad nepoužívá NEsmíš, ale NEbudeš. Nesmíš působí jako že to dělat chceš, ale nesmíš. Nebudeš se dá vykládat jako oznámení, už to nebudeš potřebovat dělat. Je to spíše vysvobození a ne omezení.

Zkusme se díky úvodnímu verši na destarero podívat i z tohoto jiného úhlu pohledu.